

ВОЛОДІННЯ ІНШОМОВНОЮ КОМУНІКАТИВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ – НЕОБХІДНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні важко когось здивувати твердженням, що знання англійської мови є важливим для професійного зростання фахівця будь-якої сфери людської діяльності. Практично всі освітньо-професійні програми всіх рівнів вищої освіти в Україні, забезпечення яких гарантує вища школа, розвивають іншомовний компонент. Посиленому вивченню іноземних мов, зокрема англійської, активно сприяють і розвиток демократії, громадянського суспільства в синергії з використання сучасних інноваційних технологій.

Це є природною реакцією на глобалізаційні та міграційні процеси, які відбуваються в сучасному світі. Українські вищі навчальні заклади активно інтегруються загальноєвропейський та світовий освітньо-професійний простір. Уже традиційними стали взаємозв'язки фахівців природничих наук, інформаційно-технологічних, проєктних установ у цьому напрямку. Активно останнім часом це роблять і гуманітарні, суспільні науки. Участь учених, викладачів, аспірантів і студентів у грантових та інших програмах вже стала нормою їх позанавчального вишколу, а відтак потребує покращеної комунікації для подальшого обміну досвідом і вдосконалення.

Однією із таких популярних спеціальностей в Україні стало публічне управління та адміністрування. Розвиток цієї сфери є наслідком послідовної євроатлантичної орієнтації України та адаптації до європейського ринку послуг та демократичних стандартів людського розвитку. Такі суспільні сфери, як політика, право, дипломатія, економіка, суспільствознавство, культурологія, регіоналістика та інші вже давно оперують іншомовним комунікуванням. До цих теоретико-наукових та практичних сфер сміливо відноситься тепер і публічне управління та адміністрування. І така ситуація цілком логічно вписується в процес європеїзації системи публічного управління в Україні. Значний поштовх цьому надала й реформа децентралізації, покращення нормативно-правової бази, загалом всі демократичні процеси в державі, а також розвиток вищої школи, освіти і науки. Тим більше, актуальні виклики перед управлінцями-службовцями постануть в умовах повоєнної відбудови України.

Важливо зазначити, що в Україні цим проблемам приділяють особливу увагу в контексті підготовки якісних дипломованих фахівців, які навчаються за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» [1; 3–5; 7–8], а також у змісті перепідготовки професійних управлінських кадрів [2; 6].

Як наслідок, невдовзі в Україні неможливо буде уявити без професійного знання англійської мови дипломованого фахівця – державного, публічного службовця всіх рангів, керівника та управлінця всіх рівнів публічної влади, начальника департаментів і управлінь обласних та районних адміністрацій, голову, керівника й службовця управлінських органів територіальних громад, спеціаліста з публічного управління та

адміністрування в органах місцевого самоврядування, керівника й управлінця політичних партій і громадських об'єднань, науково-дослідного експерта в галузі публічного управління, науковця. Адже для них володіння іншомовною комунікативною компетенцією сприяє професійній діяльності, а саме ефективному публічному управлінню, адміністративному лідерству, фаховому іміджу, державницькому мисленню, професіоналізації керівника і службовця, вмілого управлінця та господарника. Виходячи з цього, формування фахових знань із іншомовної комунікативної компетенції, зокрема англійської, є виробничою необхідністю, а відтак і завданням вищої школи в напрямку підготовки кваліфікованих кадрів.

Звернемо увагу і на той факт, що сучасна спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» оперує значною базою англійських термінів, які змістовно доповнюють і підсилюють її понятійно-категоріальний апарат. Сьогодні неможливо уявити фахівця в сфері публічного управління, який би не розумів чи не використовував такі терміни, як: публічне управління – «Public Administration», публічний менеджмент – «Public Management», належне врядування – «Good Governance», публічні сервіси – «Public Services», діджиталізація – «Digitalization», бенчмаркінг – «Benchmarking», спічрайтинг – «Speechwriting» та інші. Мова також іде й про інші професійно спрямовані словосполучення – «system of public services providing», «subject of services providing», «legal and regulatory framework», «management service», «administrative service» [6].

Так чи інакше, професійний іншомовний контент у публічному управлінні та адмініструванні сьогодні в Україні активно формується завдяки європеїзації системи публічного управління, процесам інтенсифікації виробництва, тісній взаємодії з партнерами з інших країн, вивченню професійного досвіду, міжкультурній взаємодії. Усе це разом вимагає від висококваліфікованого фахівця у сфері публічного управління та адміністрування тих відповідних знань і умінь, які допомагають більш ефективній та якісній комунікації з партнерами, співробітниками, сприяють можливостям з користю для професійної діяльності, володіти практичним професійним «сленгом» тощо. Відтак, на навчальні заклади, відповідні центри підготовки кваліфікованих кадрів покладається місія якісного професійного вишколу – сучасних фахівців у сфері публічного управління та адміністрування в Україні з умілим володінням іншомовної комунікативної компетенції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев С.О. Про державно-управлінську освітню компоненту професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» в Україні. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 4. С. 96–112. URL: <https://instzak.com/index.php/journal/article/view/1835/1724>
2. Астапова Т.О. Навчання іноземній мові державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування: комунікативний аспект. *Актуальні проблеми державного управління*. 2012. № 1. С. 389–396.
3. Гришкова Р.О. Методика навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей: навч. посіб. Миколаїв: вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 220 с.

4. Дробіт І.М. Використання подкастів при викладанні англійської мови за професійним спрямуванням. *Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*. 2011. Т. 5. С. 89–92.

5. Зірка І.В. Особливості ефективного навчання англійської мови магістрів освітньої галузі «Державне управління». URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Zirka.pdf>

6. Публічне адміністрування. Англо-український словник термінів: навч. посіб. / К.О.Ващенко, Р.Г.Щокін, Є.О.Романенко, Л.М.Акімова [уклад.]. К.: ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 2020, 232 с.

7. Тарнопольський О.Б., Дегтярьова Ю.В. Автентичність навчальних матеріалів у навчанні англійської мови для професійної комунікації у немовних вишах. *Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*. 2011. Т. 5. С. 242–245.

8. Шестопалова С. Формування іншомовної комунікативної компетенції у магістрів публічного управління та адміністрування. *Державне управління: науковий вісник*. 2021. Вип. 2 (8). С. 185–205.

Тетяна МІШЕНИНА
(Кривий Ріг, Україна)

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ МАЙБУТНІМИ ФІЛОЛОГАМИ ЛАТИНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Латинська мова» в сучасній вітчизняній системі освіти має фахово орієнтований характер (О. Абрамова, І. Вакулик, В. Волощук, О. Сафроняк, Є. Світлична). Латина для здобувачів філологічного профілю представлена навчально-методичною літературою, спрямованою на засвоєння вокабуляру, вивчення граматики шляхом спостереження над текстами античної літератури, знання усталених латинських висловів (Д. Бічер, І. Макар, Л. Морошану, Ю. Фокша, В. Чернякова). Виклад латинської мови здобувачам філологічної освіти на основі лінгвокультурологічного підходу апелює до інтертекстуальності латинського контексту; лінгвокультурного аналізу висловів у сучасному українському літературному й публіцистичному дискурсах; спостереження над інскрипцією латини в українському дискурсі.

Вибіркова дисципліна «Латинська мова» у структурно-логічній схемі підготовки фахівців ступеня бакалавра (Українська мова і література. Англійська мова; Українська мова і література, зарубіжна література) пов'язана з навчальними дисциплінами «Вступ до мовознавства», «Сучасна українська літературна мова», «Історична граматика української мови», «Історія української літературної мови», «Етимологія»; спрямована на вивчення майбутніми філологами відповідних теоретичних знань про фонетичні, лексичні (у проєкції до сучасної системи латинсько-грецьких запозичень) особливості; граматичні характеристики латинської мови, що значною мірою розширює уявлення про закономірності розвитку мовної системи.

Змістова стратегія побудована таким способом, щоб гуманітарії здійснювали спостереження над текстами латиномовної української літератури в аспекті барокових традицій мистецтва, а також філософсько-літературного й ораторського дискурсів [4].